

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 3041/05
21.12.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Звездане Лутовац, Николе Станојевића, Михаила Рулића и Надежде Радевић, чланова већа, у парници тужилаца – противтужених АА и ББ, чији је заједнички пуномоћник адвокат АБ, против туженог – противтужиоца ВВ, чији је пуномоћник адвокат БА, ради предаје непокретности по тужби и ради утврђења права својине по противтужби, одлучујући о ревизији туженог - противтужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Краљеву Гж.663/05 од 19.9.2005. године, у седници већа одржаној дана 21. децембра 2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈА СЕ ревизија туженог – противтужиоца, УКИДАЈУ пресуде Окружног суда у Краљеву Гж.663/05 од 19.9.2005. године и Општинског суда у Рашки П.бр.349/00 од 17.3.2005. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Рашки П.бр.349/00 од 17.3.2005. године, ставом првим изреке, тужени – противтужилац је обавезан да тужиоцима – противтуженим преда у својину и државину кат. парцелу аа КО ГГ површине 18 м² и кат. парцелу број вв КО ГГ, површине 14 м², обе по култури њива V класе, у року од 15 дана. Ставом другим изреке одбијен је противтужбени захтев туженог као противтужиоца, као неоснован, којим је тражио да се према тужиоцима – противтуженима утврди његово право својине на тим истим катастарским парцелама и да му они то право признају и дозволе промену поседовног стања у катастру. Ставом трећим изреке тужени – противтужилац је обавезан да тужиоцима – противтуженима накнади трошкове парничног поступка исплатом износа од 24.145,00 динара у истом партиципационом року.

Правноснажном пресудом Окружног суда у Краљеву Гж.663/05 од 19.9.2005. године одбијена је као неоснована жалба туженог – противтужиоца и потврђена пресуда Општинског суда у Рашки П.бр.349/00 од 17.3.2005. године.

Против наведене другостепене пресуде, тужени – противтужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану другостепену пресуду у смислу члана 399. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана стога што је доношењем другостепене пресуде погрешно примењено материјално право, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци – противтужени су сувласници кат. парцеле број вв КО ГГ са по ½ идеалних делова, по основу наслеђа иза свог покојног оца ПП, који је ту катастарску парцелу купио 1963. године или 1964. године од ДД. Док је тужени – противтужилац власник суседне кат. парцеле број гг КО ГГ коју је купио током 1956. године од ЋЋ. Те две катастарске парцеле су граничне и између њих не постоје видне међне белеге, али постоји природни склад. Управо између ове две катастарске парцеле се налазе спорни делови кат. парцела вв КО ГГ који су токомведеног првостепеног поступка након вештачења од стране судског вештака геометра, добиле ознаке предметних катастарских парцела: аа, површине 18 м² и дд површине од 14 м², обе по култури њива V класе; које су у дугогодишњој државини туженог – противтужиоца. С тим што је 1964. године извршено аерофотограметријско снимање наведеног катастарског операта након чега је стање истог изложено на јавни увид, али није било примедби туженог – противтужиоца на извршени упис. Такође је утврђено да је он купујући катастарску парцелу број гг од ЋЋ од 1956. године исту купио у тадашњим мерама и границама, наведеним у правноснажној пресуди на основу признања Среског суда у Рашки Г.бр.1376/58 од 27.3.1959. године. Међутим, садашње мере и границе те катастарске парцеле се по налазу и мишљењу судског вештака геометра не могу поуздано идентификовати јер не постоје разлике између тадашњих и садашњих "граничара", па је попис катастра рађен непрецизно и одприлике, како у погледу површина катастарских парцела, тако и њихових мера и граница.

Полазећи од тога да су тужиоци – противтужени сувласници предметних катастарских парцела (насталих препарцелацијом њихове катастарске парцеле број 810) које су у државини туженог – противтужиоца, нижестепени судови су им побијаним пресудама пружили судску заштиту њиховог права (су) власништва тражену реивиндикационом тужбом, са предајом у државину њихових предметних катастарских парцела, од туженог – противтужиоца. Док су у погледу противтужбеног захтева туженог као противтужиоца за утврђивањем права својине на истим катастарским парцелама, били следећег правног становишта: иако је он дугогодишњи држалац предметних катастарских парцела, да то право својине није могао стећи

одржајем у смислу услова из члана 28. новелираног закона о основама својинско правних односа јер није био савестан држалац, пошто је својевремено могао изјавити приговор поводом излагања катастарског операта на јавни увид током 1967. године, што није учинио. Те да право својине тужени - противтужилац на предметним катастарским парцелама није могао стећи ни у смислу члана 20. новелираног Закона о основама својинско правних односа по основу правноснажне пресуде Среског суда у Рашкој Г.бр.1376/58 од 27.3.1959. године, са разлога објективне немогућности поуздане идентификације мера и граница купљене катастарске парцеле број гг КО ГГ, уважавајући стручно мишљење судског вештака геометра.

Са правног аспекта Врховног суда, правно су аргументовани и правилни материјално правни разлози другостепеног суда у погледу закључка везаног за утврђивање права својине туженог - противтужиоца на предметним катастарским парцелама по основу апострофиране судске одлуке. Међутим, неприхватљив је његов правни закључак о несавесности туженог - противтужиоца, са датих разлога. Пре свега зато што се савесност сходно члану 72. став 3. Закона о основама својинско правних односа предпоставља, па је на тужилачкој страни била дужност да доказује евентуалну несавесност туженог - противтужиоца. Нити се пак изјављивање приговора на катастарски операт, у поступку излагања на јавни увид, може третирати и тумачити несавесношћу у материјално правном смислу из домена стварног права. Обзиром да у смислу члана 72. став 2. Закона о основама својинско правних односа, несавесна државина постоји онда кад држалац зна или према околностима може да зна, да нема право да ствар држи.

Како је због погрешно примењеног материјалног права изостало утврђење релевантних чињеница: конкретног броја година државине предметних катастарских парцела од стране туженог - противтужиоца и правног основа те његове фактичке власти, односно када је и како он ступио у њихову државину, те да ли је или није та његова државина на предметним катастарским парцелама била заснована на правном основу, као што је купопродајни уговор из 1956. године. Да би потом у контексту материјално - правне процене савесности туженог - противтужиоца и законитости његове државине на предметним катастарским парцелама, оценио да ли су у конкретном случају испуњени услови за оригинарно стицање права својине по основу одржаја (редовног или апсолутног) у смислу члана 28. Закона о основама својинско правних односа. Следом чега ће одлучити о основаности његовог противтужбеног захтева.

Обзиром да се одлука о тужбеном захтеву налази у конексном односу са одлуком о противтужбеном захтеву, то је и она морала бити укинута.

Укинута је и одлука о трошковима овог спора сходно члану 161. став 3. ЗПП јер она зависи од одлуке о главној ствари.

Са изложених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци овог решења сходно члану 407. став 2. ЗПП ("Службени гласник РС" бр.125/04 од 22.11.2004. године, са применом од 23.2.2005. године).

Председник већа-судија

Стојан Јокић,с.р.

За тачност отправка

ИЈ